

prima instanță, jud.: C. Ursachi

dosarul nr. 2ra-913/2016

instanța de apel, jud.: V. Pruteanu, L. Popova, V. Efros

ÎN C H E I E R E

25 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către avocatul Petru Răileanu, în interesele lui Serghei Nichiforov și Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Nichiforov împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015, prin care a fost admis apelul declarat Serghei Nichiforov și casată în parte hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 iulie 2014 cu pronunțarea unei noi hotărîri de admitere parțială a cerinței lui Serghei Nichiforov de încasare a prejudiciului moral,

c o n s t a t ă

La 27 mai 2014 Serghei Nichiforov s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 21 aprilie 2010 a fost maltratată fizic de colaboratorii de poliție a IP Taraclia și a solicitat asistență medicală, fapt confirmat prin adeverința de confirmare a solicitării asistenței medicale de urgență din 21 aprilie 2010, ora 18:50.

Invocă reclamantul că, cu toate că deține grad de invaliditate, a fost încătușat la mâini și la picioare, iar în urma acțiunilor colaboratorilor de poliție i-au fost cauzate leziuni corporale, fapt confirmat prin raportul de examinare medico-legală nr. 242 din 23 aprilie 2010 și extrasul din foaia de observație nr. 3650 din 05 mai 2010, astfel, fiind reținut de la ora 16:00, data de 21 aprilie 2010 până la ora 01:00, data de 22 aprilie 2010.

A mai indicat că, automobilul este unica sursă de deplasare, deoarece este invalid cu dezabilitați, are un picior cu proteză, însă și în aceste condiții mijlocul de transport i-a fost reținut, iar din salonul automobilului i-au fost sustrași bani în sumă de 900 lei., iar la 22 aprilie 2010 automobilul i-a fost restituit.

La aceeași dată i-a fost întocmit un proces-verbal de comitere a contravenției prevăzute de art. 353 alin. (1) și (2) Cod contravențional.

Prin ordonanța vice procurorului r-lui Taraclia din 21 iunie 2010 a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art. 353 alin. (1) Cod contravențional și i-a fost aplicată amendă în mărime de 300 lei.

Susține reclamantul că, la acțiunile ilegale îndreptate împotriva lui a participat șoferul IP Taraclia, șoferul unității de gardă și un colaborator al poliției rutiere a IP Taraclia, care erau în afara timpului de lucru și nu aveau dreptul legal de a-l reține.

Afirmă că, a depus la Judecătoria Taraclia plângere prin care a solicitat anularea procesului-verbal contravențional întocmit, plângere care prin încheierea Judecătoriei Taraclia din 24 noiembrie 2010 în partea anulării procesul-verbal contravențional pe art. 353 alin. (1) și (2) Cod contravențional a fost respinsă ca depusă peste termen, iar în partea anulării ordonanței Procuraturii Taraclia din 21 iunie 2010 a fost respinsă ca neîntemeiată.

Ulterior, cauza a fost remisă la rejudecare la Judecătoria Taraclia și prin hotărârea din 31 ianuarie 2012 a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 17 ianuarie 2013 plângerea a fost admisă și s-a dispus încetarea procesului contravențional din lipsa componenței de contravenție.

Invocă Serghei Nichiforov că, în perioada examinării plângerii, 21 aprilie 2010 – 17 ianuarie 2013 i-a fost cauzat un prejudiciu moral prin faptul că a fost presat de colaboratorii poliției IP Taraclia, procesele de judecată se desfășurau fără să se țină cont de părerea lui sau chiar în lipsă lui, i-a fost știrbită autoritatea de care se bucura la locul de trai, fiind în perioada 2003 - 2011 consilier local și candidat la funcția de Primar al s. Bucuria.

A mai invocat că, dacă avea să fie ales primar ar fi obținut un venit sub formă de salariu, pentru perioada 2010 - 2013 în sumă totală de 120 500 lei, de care însă nu a beneficiat deoarece a pierdut alegerile. A avut pierderi și în activitatea economică pe care o desfășura, din cauza timpului care îl acorda ședințelor de judecată și studierii legislației întru asigurarea apărării sale, are datorii la instituțiile bancare în sumă de 135 000 lei, nu a avut posibilitatea să plece peste hotarele țării.

Susține că, luând în considerație salariul mediu în mărime de 74 834 lei în agricultură, în perioada 2010-2013, ar fi obținut și venitul respectiv. A suportat: cheltuieli de judecată de deplasare la procesele judiciare în sumă totală de 7 798 lei; la reținerea automobilului a închiriat un alt mijloc de transport; din automobilul său i-au fost sustrași 900 lei, iau fost deteriorați ochelarii, în sumă de 2 756 lei; a suportat cheltuieli în sumă de 8 000 lei pentru medicamente; 6 000 lei pentru corespondență și asistență juridică; 128 289 lei datorii bancare pe care le-a acumulat ca rezultat al abandonării activității financiare în favoarea ședințelor de judecată, iar în total prejudiciul material suportat constituie sume de 348 179 lei.

Urmare a acțiunilor ilegale ale organelor de urmărire penală, prezența presiunilor din partea colaboratorilor de poliție și pierderea autorității în localitate, i-a fost cauzat prejudiciu moral exprimat prin suferințe fizice și stres, ce i-a afectat sănătatea.

Consideră că în temeiul Legii nr. 1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, statul este obligat să-i repare prejudiciul material și moral cauzat.

Solicită Serghei Nichiforov încasarea prejudiciului material în sumă de 348 179 lei și prejudiciul moral în mărime de 1 000 000 lei cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești; obligarea Procuraturii or. Taraclia și Inspectoratul de Poliție Taraclia de a aduce scuze publice prin intermediul mass-media care au lansat știrea despre pretinsa comitere de infracțiune; compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 iulie 2014 acțiunea a fost respinsă.

La 30 iulie 2014 Serghei Nichiforov a declarat apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015 s-a admis apelul declarat de Serghei Nichiforov; s-a casat în parte hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 iulie 2014 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care s-a admis parțial cerința lui Serghei Nichiforov de încasare a prejudiciului moral; s-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM în beneficiul lui Serghei Nichiforov prejudiciul moral în mărime de 5 000 lei.

La 11 februarie 2016, avocatul Petru Răileanu, în interesele lui Serghei Nichiforov a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, consideră decizia instanței de apel neîntemeiată, deoarece instanța de apel a admis doar în partea încasării prejudiciului moral, iar în partea prejudiciului material a respins.

Consideră că Serghei Nichiforov în cererea de chemare în judecată a motivat pe deplin prejudiciul moral și material.

De asemenea consideră recurentul că, instanța de apel la pronunțarea hotărârii nu a reținut prevederile Recomandării nr. 6 a Curții Supreme de Justiție privind satisfacerea echitabilă, ce privește aplicarea legislației naționale și a standardelor internaționale de acordare a despăgubirilor.

La 19 aprilie 2016 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiate.

În susținerea recursului Ministerul Justiției al Republicii Moldova a indicat că, consideră neîntemeiată hotărârea instanței de apel, în cazul în care verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, instanța de apel eronat a interpretat dreptul material care reglementează aprecierea prejudiciului moral.

În acest sens recurentul a invocat că prin prisma Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, pretențiile înaintate de Serghei Nichiforov nu-și regăsesc justificare, fiind neîntemeiate.

La 10 mai 2016, Serghei Nichiforov a depus referință, exprimându-și dezacordul cu recursul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, solicitând respingerea acestuia și admiterea recursului declarat de avocatul Petru Răileanu, în interesul său, cu admiterea acestuia pe deplin.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de avocatul Petru Răileanu, în interesele lui Serghei Nichiforov și Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de avocatul Petru Răileanu, în interesele lui Serghei Nichiforov și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de avocatul Petru Răileanu, în interesele lui Serghei Nichiforov și Ministerul Justiției al Republicii Moldova ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursurile declarate de către avocatul Petru Răileanu, în interesele lui Serghei Nichiforov și Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat